

Odwożni Warszawa.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to blurring and fading.

# Odwagi Warszawo!

(Śpiewki aktualne z duszy i serca).



Skład główny w Drukarni Żelazna 89. Tel. 188-70.

lowa 16 W ipswb

1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025



1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025



19.068

# Odwagi Warszawo!

Odwagi Warszawo,  
 Że German nadchodzi:  
 My go wypędzimy,  
 Nic nam nieuszkodzi.  
 My go wypędzimy  
 Na złamaną szyję  
 Wtenczas się dowie,  
 Że to Rosya bije.  
 Odwagi Warszawo,  
 Choć się trzęsą mury  
 My Niemca obedrzem  
 Jak śledzia ze skóry.  
 Bo krew naszych braci  
 Co przelana była  
 Jest większą potęgą  
 Niż germańska siła.  
 Odwagi Warszawo,  
 Że „Zeppelin“ lata  
 Coraż większy bowiem  
 Bat na się uplata.  
 Musisz być zmiądzżony  
 Germanie przeklęty,  
 Za nasze kościoły  
 I nasz klasztor święty.  
 Odwagi Warszawo,  
 Choć cię głos doleci  
 Że się palą domy

INSTYTUT  
 BADAŃ LITERACKICH PAN  
 BIBLIOTEKA  
 00 330 Warszawa, ul. Nowy Świat 79  
 Tel. 26-68-63

Płaczą matki, dzieci.  
 O Matko Najświętsza!  
 Dodaj nam oręża  
 Niechaj Rosja z Polską  
 Germana zwycięża.  
 Odwagi Warszawo,  
 Tyś piękną, wspaniałą  
 Ciebie broni wojsko  
 Przed pruską nawałą.  
 A german już wszystkich  
 Wysłał do piechoty  
 Berlina zaś bronią  
 Tylko psy i koty.



## Za naszą wolność i... waszą.

Idzie Polska i Ruś cała  
 Ze sprzymierzeńcami  
 By nas bronić piersią swoją  
 Przed barbarzyńcami.  
 Marsz, marsz Polacy  
 Na słowianów wroga  
 A zwyciężym przecie  
 Z wołą Pana Boga.  
 Choć pół kraju prusak męczy,  
 Choć wkłada kajdany,  
 Choć tysiące braci jęczy  
 Za nasz kraj kochany.  
 Marsz, marsz Polacy  
 Za kosy—do pracy,  
 Szwabów wypędzimy  
 Polskę wyzwolimy.

Częstochowa nie zginęła  
 Dokąd my żyjemy,  
 Choć nam szwabska moc ją wzięła  
 Znów ją odbierzemy.

Marsz, marsz Polacy  
 Na słowianów wroga  
 A zwyciężym przecie  
 Z wołą Pana Boga.

Wszedłeś szwabie nam do kraju  
 I jak świnia ryjesz,  
 Wygnamy cię z tego raju  
 Długo nie pożyczysz.

Marsz, marsz Polacy  
 Za kosy—do pracy  
 Szwabów wypędzimy  
 Polskę wyzwolimy.

Gdy podniesiem kosy w górę  
 Smutną twoja mina,  
 Wygarbujem dobrze skórę,  
 Drapiesz do Berlina.

Marsz, marsz Polacy  
 Na słowianów wroga,  
 A zwyciężym przecie  
 Z wołą Pana Boga.

Ręka w rękę z Rosjanami  
 Sprawimy ci cmentarz,  
 Co zaczynać z Polakami  
 Wieki popamiętasz.

Marsz, marsz Polacy  
 Za kośy—do pracy,  
 Szwabów wypędzimy,  
 Polskę wyzwolimy.

---

### PRZEBUDZENIE POLSKI.

Wstaje Polak, sił nabiera  
 Z piersi krew mu ciecze

I w skonaniu, gdy umiera,  
Do rannego rzecze:  
„Bracie drogi, gdzie cię boli?  
Opatrunek ci nałożę!  
Pomówimy o swej doli,  
Która ściele nam tu łoże!“  
A Rosjanin,—piersź przebita,  
Podnieść się ztąd nie mam siły!  
Z mojem życiem będzie kwita,  
Bracie drogi, sercu miły!“  
„Trudna rada, bracie drogi,  
Mnie to samo także czeka!  
Rannym w piersi, bolą nogi,  
Do snu skłania się powieka!  
Chwile nasze policzone,  
Jedna dla nas będzie droga!  
Więc urazy precz na stronę,  
Idziem razem tam do Boga!  
Podaj dłoń twą na zbratanie,—  
I kochajmy się wzajemnie!  
Niech zjednoczą się Słowianie,  
Bo żyć w zgodzie jest przyjemnie!“  
Więc podali dłonie sobie—  
I skonali bohaterzy.  
Leżą teraz w wspólnym grobie,  
Miłość ich się w świecie szerzy!  
Przyjmij Boże ich ofiary,  
Daj nam w zgodzie żyć na wieki!  
Oddal od nas ciężkie kary,  
Boże dobry, choć daleki!  
Podnieś głowę, wznieś swe oczy,  
Nie rozpaczaj—bracie mój,  
Bo cię rozpacz w przepaść stoczy,  
I nie zdążysz iść na bój,  
Patrz, jak drogi czas ten leci.  
Bóg słowiański złączył lud  
Więc zbratane jego dzieci



Niech o boju idą wprzód!  
 Wojna przecież za Warszawę!  
 Rzucaj zuchę swój tu ką,  
 Dalej bracia, dalej żwawo,  
 Gdyż przyjemny prochu swąd!  
 Niech rodzina tu nie płacze,  
 Że syn idzie życie nieść,  
 Polskie życie jest tułacze,  
 Walczyć idzie o swą cześć!  
 Bo nie zniósłby tego wcale,  
 By mu szwab rodzinę bił,  
 Więc Ojczyzny on tu stale  
 Będzie bronił. co ma sił!  
 Boże drogi, Królu świata,  
 My, Słowianie, prosim Cię!  
 Daj zwyciężyć Niemca-kata,  
 Który niszczy domy Twe!

---

## Pobudka wojenna.

Trąbkę słyhać tam, hen w dali,  
 Tra, ra, ra, ra, ra!  
 W sercu polskiem chęć się pali  
 I do wojny drga!  
 Więc młodzieży naprzód śmiało  
 Głowę w górę wznies!  
 I w ofierze, jak przystało,  
 Życie swoje nieś!  
 Gdyż ta wojna—wojna święta,  
 Przyszedł na nią czas!  
 Bóg krzyżackie srogie pęta  
 Raczy zdjąć dziś z nas!  
 Wszak Polacy i Rosjanie  
 To słowiański lud!

Więc przy Rosyi Polska stanie  
     Zniesie krwawy trud!  
 Wspólnie zmyjem krwią swe winy  
     I niezgody też!  
 I zakwitną prawe czyny,  
     W to Polaku wierz!  
 Gdy na wojnę bracia poszli,  
     Nie robiąc tu kram!  
 Bóg to natchnął Wodza Rosyi  
     Że da wolność nam!  
 Żegnaj ojczyzno, droga matko!  
     Wasz syn nie jest tchórz,  
 Jemu w wojnie pójdzie gładko,  
     Bo z nim anioł stróż!  
 Żegnaj żono z dziećmi razem,  
     Jadę spłacić dług!  
 Wy klękniście przed obrazem,  
     By mnie tam strzegł Bóg!

## Polonez na czasie.

Polsko! ojczyzno droga, ukochana—  
 Co pod swe skrzydła tulisz wszystkie dzieci;  
 Dziś nasza ziemia kulami zorana,  
 Pożoga, zniszczenie wszędzie prawie świeci.  
 Teutońskie hordy bez czci i bez wiary  
 Splugawiły najświętszych uczuć naszych cnoty;  
 Jedność słowiańska, wysiłek bez miary  
 Będzie wyrokiem dla pruskiej hołoty,  
 Którą spotkała zasłużona kara,  
 Skróciła wstrętne, haniebne rozboje,  
 Tryumf odniosła prawda, jak świat stara,  
 Oddasz krzyżakowi to, co nie jest twoje.  
 Bo jak świat jest i będzie jeszcze światem,  
 (Głosi od wieków prastare przysłowie)

Przenigdy prusak nie będzie nam bratem;  
 Niech raz zaginie podłe pruskie mrowie!  
 Krwiożerczy prusak chciwością pijany,  
 Ufny w swój oręż, szedł do bram Warszawy,  
 Pragnąc dla własnej barbarzyńskiej sławy,  
 Zakuć lud polski w niewoli kajdany,  
 Zbliżył się wreszcie z armią pod Warszawę  
 I z łuf armatnich rzucił kul tysiące,  
 Od których dymu przygasało słońce,  
 A od pożarów rosły łuny krwawe.  
 Warszawa głucho w swych posadach drżała  
 I starych murów zatrzęsła się pleśń,  
 Przez tydzień z hukiem grały pruskie działa  
 Swoją przekłętą barbarzyńską pieśń.  
 Już się zdawało, że lada godziny  
 Podejdzie prusak do Warszawy wrót;  
 W górze latały wściekle „Zeppeliny“,  
 Puszczając bomby na bezbronny lud.  
 Ujrawszy wtedy rozbite marzenia  
 Za rzek osłonę cofnął się co tchu.  
 Lecz losy ludów leżą w ręku Boga,  
 A nasza sprawa ze wszech miar jest święta,  
 Przez Niemców dla nas szykowane pęta,  
 Skrępują Słowian odwiecznego wroga.  
 Po walnych bitwach pohańbiwszy kata  
 Precz go odparło nasze wojsko dzielne,  
 Zyskując przez to na wiek nieśmiertelne  
 Uznanie Polski i całego świata.  
 Może on Polsce mówi do widzenia,  
 Ale my żegnaj!—powiadamy mu.  
 Zanim powróci w swe rodzinne strony,  
 Razem z kulturą rozbójniczą swą,  
 Niechaj go kruki rozdziobią i wrony  
 I niech popłynie Wisła pruską krwią.

## ■ Modlitwa dziewczęcia polskiego.

Wiem ja, bo mi o tem  
 Mama powiadała:  
 Żem dziecię tej ziemi,  
 Żem jest Polska mała.  
 I wiem, jak mi Polka  
 Jest droga i miła,  
 Bom się w polskiej mowie  
 Pacierza uczyła.  
 Bo mię polskie niwy  
 Chlebem swym karmiły,  
 Bo mię polskiej piosnki  
 Skowronki uczyły,  
 Bo mię tam na niebie  
 Strzeże Matka Boska,  
 Ta polska Królowa,  
 Nasza Częstochowska.  
 Bo przy Bożym tronie  
 Polscy święci stoją  
 I codzień się modlą  
 Za ojczyznę moją.  
 Więc i ten paciorek  
 Polskiego dziewczęcia  
 Przyjm o Wielki Boże  
 W ojcowskie objęcia,  
 Bo on się w mej duszy  
 Wyrywa, jak łkanie;  
 „Szczęście Ojczyzny  
 Racz nam wrócić Panie!“

*Wł. Belza.*

## Tęsknota sieroty.

---

Czemu to mamó nie wraca tata?  
 A poszedł tak dawno przecie...  
 Żegnał się z nami, jakby po świecie  
 Wędrować miał długie lata.  
 I gdy na rękach wznosił mię ku górze,  
 Całując, mówił, że rychło  
 Wróci — by tylko wszystko ucichło,  
 A w oczach miał dwie łzy duże...  
 I tyś wciąż mamó smutna i biała  
 I suknię przywdziałas ciemną:  
 A łzy masz w oczach, jakbyś płakała  
 Nad sobą, albo nademną...  
 Już mnie nie bawią figle pajaca  
 I płakać chce mi się rzewnie —  
 Powiedz — ty musisz wiedzieć coś pewnie:  
 Czemu nasz tatuś nie wraca...  
 Czasem, jak w burzę, huczy coś w ciszy,  
 Słyszę to w nocy i we dnie...  
 I ludzie smutni,—a każdy blednie,  
 Gdy te odgłosy usłyszy.  
 Nie płaczę przecie moja pociecho,  
 Ludziom dziś smutno—więc płaczą,  
 A te odległe głosy co znaczą?  
 To burzy dalekiej echo...

Tatuś z powrotem coś długo zwleka,  
 Lecz niech się nie smuci dziecię;  
 Burza szaleje wielka po świecie.  
 A droga bardzo daleka.  
 Wróci, gdy inni wrócą lub szczytnie  
 Padną i wiecznym snem spoczną —  
 Gdy śniegi spłyną, gdy ruń zakwitnie,  
 Odnajdziem pewnie go z wiosną.  
 Na polach świeży znajdziemy wzgórek  
 W wiosennej spowity szacie,  
 Zapłaczem sobie, zmówim paciorek  
 I gwarzyć będziem o tacie.

---

## Marzenia Wilusia.

---

Gdy Wiluś na wojnę wyjeżdżał z Berlina,  
 Był cały przejęty radością!  
 Miał złoto w kieszeni popijał se wina,  
 Żegnała go żona z czułością.

Kochana ma żono — mówił do niej czule: —  
 Co chcesz, bym ci przywiózł w podarku?  
 Czy złota i srebra w ozdobnej szkatule,  
 Czy jakie korale z jarmarku?

Czy wiesz mój mężusiu, — mam wszystkiego dosyć,  
 Mam nawet maszynkę do kawy —  
 Lecz chcesz żebym ciebie wiecznie kochała,  
 Zrób mi prezencik z Warszawy.

Och! dobrze, żoneczko, bądź o to spokojna,  
 Nic dla mnie Warszawa nie znaczy,  
 Gdyż musi być dla nas zwycięską ta wojna,  
 Tak jest i nie może być inaczej.

A więc, mężusiu, pamiętaj to sobie,  
 Inaczej nie wracaj z powrotem!  
 W przeciwnym wypadku zobaczysz mnie w grobie,  
 A twoja przyszłość pod płotem.

Lecz gdy pod Warszawą Wiluś dostał lanie,  
 Musiał uciekać z przestrchu,  
 A nie chcąc śmiertelnie zasmucić swą panią,  
 Próbuje ukreć bicz z piachu.

Więc choć już nieraz wojska odpędzono  
 Od naszej kochanej Warszawy,  
 On jeszcze, jak świnia, lezie znowu pono,  
 Wierząc w los szczęścia łaskawy.

O! nie łudź się, Wilusiu, nic z tego nie będzie,  
 Abyś miał miasto spługawić,  
 Prędej w powrozech ciebie poprowadzą,  
 By na sąd narodów cię stawić.

O! zbrodnie twoje muszą mieć koniec,  
 Dostaniesz sowitą nagrodę:  
 Spędzisz resztę życia, jak jaki bandyta,  
 Jedząc chleb suchy i wodę.

## Nie płacz niewiasto, wrócą nasi z wojny.

Lecą liście z drzewa, co wyrosły wolne,  
 Nad mogiłą śpiewa jakieś ptaszę polne:  
 Nie było, nie było dobrze Polsko w Tobie,  
 Wszystko się zmieniło, a twa dziatwa w grobie.

W gruzach leżą miasta, spustoszały siola,  
 A stara niewiasta wciąż płacze dokoła,  
 Wszyscy wyszli z domu i pobrali kosy,  
 Niema robić komu, giną w polu kłosy...

Wszyscy wyszli z domu bronić swej Ojczyzny,  
 Niema robić komu koło ojcowizny...

Niema komu orać, niema komu kosić,  
 Niema nawet komu wody mi nanosić...

I tak sobie smętnie ta niewiasta biada,  
 A głos wewnętrzny duszy tak jej odpowiada:  
 O nie płacz, niewiasto, wrócą nasi z wojny  
 I po krwawych bojach będzie czas spokojny...

Boże, mój Boże, skarałeś nas marnie  
 My niemca nie pragniemy, on się do nas garnie,  
 O Matko najświętsza, dodaj nam siły,  
 By Polska i Rosja Niemca zwyciężyły.

Gdy wyprą Niemców z naszej Polskiej ziemi  
 Wtedy w szczęściu żyć będą pomiędzy swoim  
 Nie trzeba rozpaczać, bo Bóg sprawiedliwy  
 Nagrodzi po klęskach naród nieszczęśliwy...

Jak feniks z popiołów, taki naród wstanie,  
 Co niech się tak stanie, daj Przedwieczny Panie



## Boże Ojczy...

Boże Ojczy, Twoje dzieci  
 Płaczą, żebrzą lepszej doli;  
 Niemiec gniótł nas od stuleci  
 Jarzmem gwałtów i niewoli.

Twoje słowa nas uczyły:  
 „Dzień pochłonie ciemne nocę“,  
 Boże policz te mogiły,  
 Policz jęki, łzy sieroce.

Niemcy kraj nam znów zniszczyli,  
 Zostawiając z chat popioły,  
 Lud bezbronny ciemniżyli,  
 Bezczęścili nam kościoły.

Gdzie nie spojrzeć, kraj zniszczony,  
 Zewsząd słyhać narzekania,  
 Płaczą dzieci, matki, żony  
 Boże, zeszliz zmiłowanie,

I my z niemi, Stwórco świata  
 Prosim kornie lepszej doli—  
 Ukarz krwiożerczego kata  
 I wyrwij z pruskiej niewoli.

## Serdeczna Matko!

Serdeczna Matko! Opiekunko ludzi,  
Niech Cię głos sierot do litości wzbudzi,  
Ciebie, o Matko, prosimy ze łzami:  
Królowo nasza przyczyn się za nami.

Prusak, odwieczny wróg nasz, napadł zdradnie,  
Burząc nam wioski, miasta i osady,  
Część ogień niszczy, resztę on rozkradnie, —  
Ratuj nas, Matko, od krwawej zagłady.

Wstaw się za nami, Matko ukochana,  
Do Syna swego, Przedwiecznego Pana,  
By błogosławić raczył tym, co bronią  
Nas od najeźdźców dzielną swoją dłonią.

A więc tym wojskom, które połączone  
Węzłem miłości braterskiej miłości i zgody,  
Chcą wyrwać ludy niemcem uciśnione  
I chcą im wrócić praw świętych swobody.

Do kogóż mamy, o Niepokalana,  
Iść w ciężkich chwilach, jakie przeżywamy,  
Wszak łaskiś pełna u Stwórcy i Pana,  
Twej więc opieki, Matko, dziś błagamy!

## Biada prusakom!

Na, miejsce, które otacza chwała  
I które naród do świętych liczy,  
Na Jasnej Górze — ustawił działa  
I czerń żołdacką prusak zbrodniczy.

Strach i zniszczenie wśród ludu sieje  
Dokoła banda krzyżacka wroga,  
Bagnet w świątyni wsparłszy wierzeje,  
Do walki butnie wyzywa Boga.

Przed laty było już tam to samo,  
Gdy Polskę potop zalewał szwedzki,  
Przed Jasnej Góry sławioną bramą  
Szwed musiał wstrzymać pochód zbójceki.

Od klasztornego odstąpić głazu  
Musieli, straty poniósłszy Szwedy,  
A z Cudownego Matki Obrazu  
Spadły na zbójów klęski i biedy.

I dziś, jak dawniej, słyhać wśród ludu  
Rozpaczne jęki, korne błagania,  
Od Kordeckiego znów czeka cudu  
I od Królowej swej zmiłowania.

„Pod Twą obronę“ — szepcze najszczerzej,  
Swej Opiekunce Niebieskiej wierny:  
Jako zginęli szwedzcy Milierzy,  
Niech zginie Wilhelm, zginą Zollerny.

Matko! Niebieskie doładź orężę  
I ogne z nieba ześlįj na ziemię,  
Niech od nich zczezną krzyżackie węże,  
Wrogię dla świata prusaków pleię.

Niechaj ich mroki ogarną nocy  
Za Jasnej Góry progi splamione,  
Idziem, czekając Twojej pomocy;  
Serdeczna Matko, pod Twą obronę.

*„Mucha“.*

KONIEC.



Wydawnictwo Naukowe PWN

Wydawnictwo Naukowe PWN  
ul. Senacka 1, 00-070 Warszawa, tel. 22 629 42 42, fax 22 629 40 11  
e-mail: [skrytka@pwn.pl](mailto:skrytka@pwn.pl), [www.pwn.pl](http://www.pwn.pl)

<http://rcin.org.pl>

Przedruk zastrzega się.

*Odbito w Drukarni Książkowej, Żelazna 89.*

Дозволено Военною Цензурою; Варшава, 7 февраля 1915 г.

<http://rcin.org.pl>



F

19.066